

Konkurrenceevnen er bedre end sit rygte

Handlen med industrivarer på rekordkurs

Med de nyeste tal viser betalingsbalancen et fortsat imponerende overskud på 130 mia. kroner. Set gennem krisen er det især handlen med industrivarer, der har ændret sig fra store underskud til nu at være noget, som vi tjener mange penge på. Noget af overskuddet skyldes en sløj hjemlig efterspørgsel, men modelberegninger viser, at der stadig vil være store overskud, hvis det private forbrug og erhvervslivets investeringer lå som før krisen. Samtidig har dansk industrieksport haft en lige så god udvikling som de tyske "eksportverdensmestre" gennem krisen. Det er således ikke noget, der tyder på, at den danske konkurrenceevne skulle have det skidt.

af Chefanalytiker **Frederik I. Pedersen** og Chefanalytiker **Erik Bjørsted** 10. september 2014

Analysens hovedkonklusioner

- Betalingsbalancen boomer fortsat, og ser man på de seneste 12 måneder beløber overskuddet sig til 130,3 mia. kr.
- Det er især handlen med industrivarer (ekskl. skibe, fly mv.), der trækker op. Før krisen havde vi et markant underskud på handlen med industrivarer på 38 mia.kr. De sidste 12 måneder viser et overskud på 35½ mia. kr. Det er aldrig set højere i nyere tid.
- Der har været spekulationer fremme om at de store overskud alene skyldes vores underdrejede hjemlige efterspørgsel. Beregninger på ADAM illustrerer imidlertid, at der stadig ville være enorme overskud, selvom det private forbrug og erhvervslivets investeringer kom tilbage på før-kriseniveau.
- En sammenligning viser, at den danske industrieksport gennem krisen har klaret sig lige så godt som den tyske.
- Samlet viser analysen, at konkurrenceevnen har det langt bedre end sit rygte.

Kontakt

Chefanalytiker

Frederik I. Pedersen

Tlf. 33 55 77 12

Mobil 28 42 42 72

fip@ae.dk

Kommunikationschef

Mikkel Harboe

Tlf. 33 55 77 28

Mobil 28 36 87 50

mh@ae.dk

Betalingsbalancen boomer fortsat

Betalingsbalancen har de senere år udvist rigtig store overskud, og med de seneste tal for udenrigshandel fastholdes det positive billede. Betalingsbalancen boomer fortsat, og ser man på de seneste 12 måneder beløber overskuddet sig til 130,3 mia. kr.

Det er bemærkelsesværdigt, at det store overskud på betalingsbalancens løbende poster kan fastholdes samtidig med, at handlen med skibe, fly og boreplatforme er gået kraftigt ned, ligesom vi heller ikke længere tjener penge på handlen med energi. Tabel 1 viser betalingsbalancens poster fra år 2007 og frem.

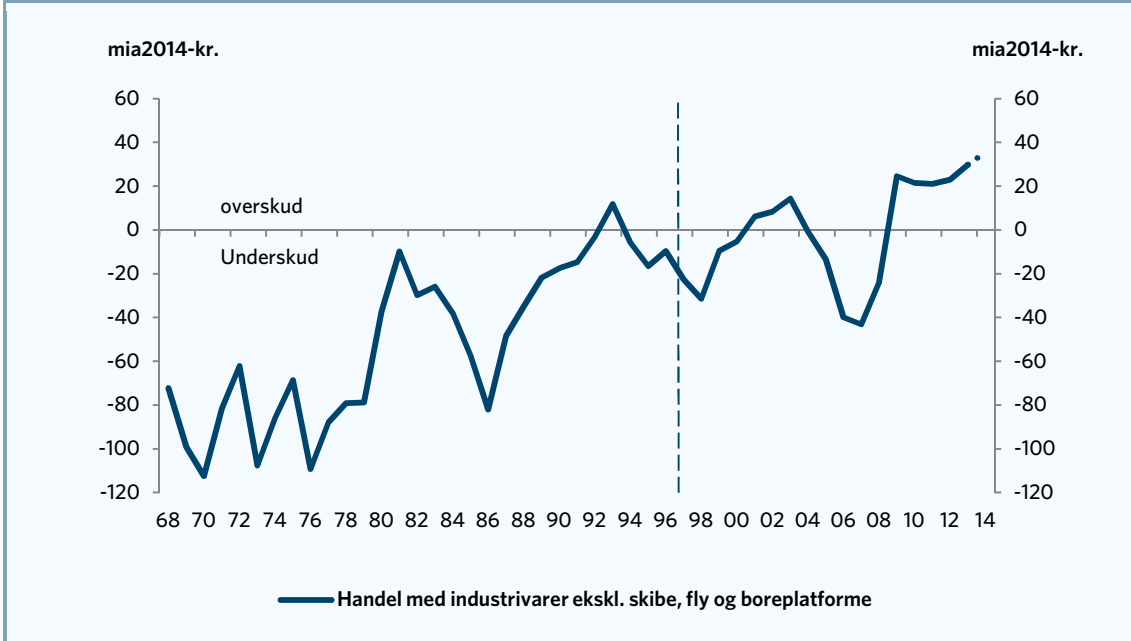
Tabel 1. Betalingsbalancen								
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Seneste 12 mdr
Vare- og tjenestebalance	42,5	56,3	68,1	101,6	96,5	94,9	109,7	106,5
a. Varer ekskl. bunkring, heraf	35,3	49,2	72,7	83,7	97,5	95,1	90,2	84,1
- industrivarer ekskl. skibe fly	-38,4	-22,5	21	20,6	19,8	21,6	29,9	35,4
- Næringsmidler, drikkevarer mv.	40,6	42,1	43,4	48,3	51,2	53,8	53,4	50
- Skibe, fly, boreplatforme	-2,5	-7,3	-16,3	-9,3	4,5	-2,8	-8,1	-13
- energi	23	21,4	12,3	11,3	7,3	7,9	0,2	-3,2
- fragt mv.	12,7	15,6	12,3	12,9	14,7	14,7	14,8	15
b. Tjenester mv. inkl. bunkring	7,1	7,1	-4,6	17,9	-1	-0,2	19,5	22,4
- Bunkring mv.	-33,2	-45	-25,4	-32,5	-43,1	-45,7	-40,6	-37,9
Løn- og formueindkomst mv.	-19,4	-5,7	-11,6	1,2	10	14,3	24,3	23,8
- Løn- og formueindkomst	9,7	23	17,3	32,5	41,8	48,7	62,4	62
- Løbende overførsler	-29,2	-28,7	-28,9	-31,3	-31,8	-34,4	-38,1	-38,1
Betalingsbalancens løb. poster	23	50,5	56,5	102,8	106,5	109,2	134	130,3

Anm.: AE på baggrund af Danmarks statistik

Ud over at vi er gået fra underskud til overskud på løn- og formueindkomst mv., så finder vi den helt store ændring gennem krisen på handlen med industrivarer (ekskl. skibe, fly, boreplatforme, som har sin egen post). I 2007 havde vi her et underskud på 38½ mia. kr. De seneste 12 måneder viser et overskud på 35½ mia. kr. Kigger man i de økonomiske statistik, har overskuddet faktisk aldrig før været så stort på handlen med industrivarer¹. Det fremgår af figur 1 (bemærk at det er opgjort i dagens priser).

¹ Her regnes i faste 2014-priser

Figur 1. Udviklingen i handel med industrivarer (ekskl. skibe, fly og boreplatforme)

Anm.: Der ses på handlen med industrivarer ekskl. skibe, fly og boreplatforme. Tallet for 2014 er overskuddet de seneste 12 måneder. Fra 1997-2014 er det tal fra udenrigshandelsstatistikken, før 1997 er der foretaget en tilbageskrivning ved hjælp af ADAMs databank.
 Kilde: AE pba. Danmarks Statistik og ADAMs databank.

Ingen problemer med konkurrenceevnen

Det har den økonomiske debat været fremme, at det flotte betalingsoverskud skyldes det faktum, at den hjemlige efterspørgsel i Danmark har haft svært ved at komme i omdrejninger, og at det skygger over, at vi fortsat har et konkurrenceevneproblem. Det er da også rigtigt, at både det private forbrug og erhvervslivets investeringer stadig ligger langt under før-krise-niveau.

Vi har i den makroøkonomiske model ADAM beregnet, hvor meget betalingsbalancen vil blive reduceret, hvis det private forbrug og erhvervslivets investeringer (via investeringer i maskiner, inventar, transportmidler, software) i 2014 blev løftet tilbage til toppen fra før-krisen satte ind.

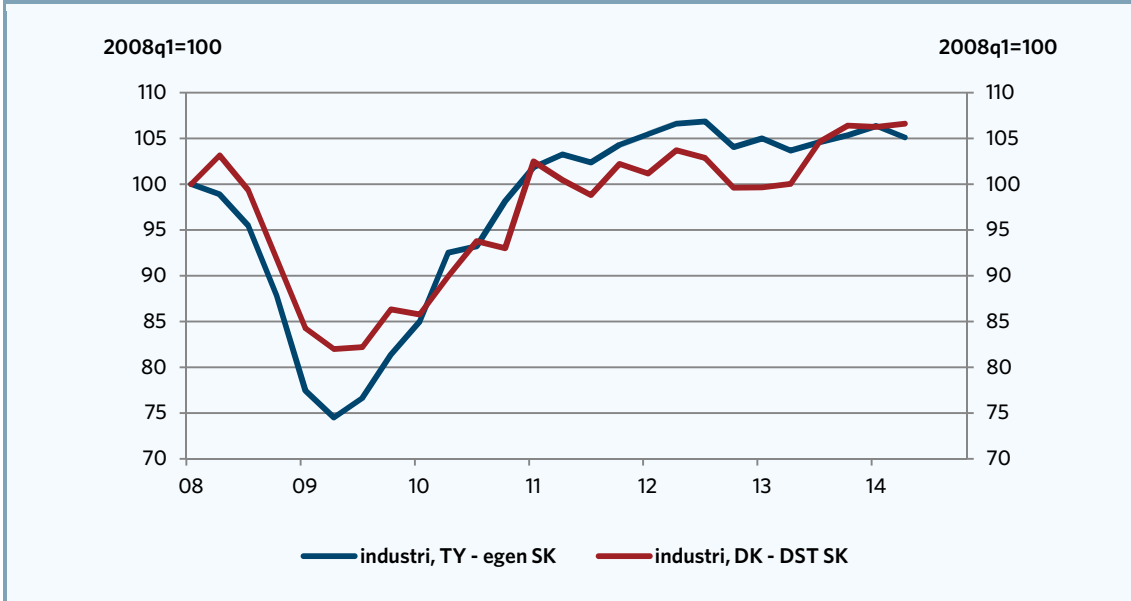
Konkret er der foretaget et *real* løft i det private forbrug på godt 4¼ pct. og i erhvervslivets investeringer omkring 17 pct. Samlet vil betalingsbalancen blive reduceret med godt 40 mia. kr., hvoraf industrivarer forklarer godt 26 mia. kr. Resten dækker primært øget import af tjenester herunder turisme.

Beregningerne viser, at vi fortsat ville have et enormt overskud på betalingsbalancen på omkring 90 mia. kr. samt et overskud på handlen med industrivarer på knap 10 mia. kr. i en situation, hvor det private forbrug og erhvervslivets investeringer lå på før-krise-niveau. Det er et billede, der er svært at få til at passe med en dårlig konkurrenceevne.

Hvis vi virkelig havde et problem med konkurrenceevnen, skulle man forvente, at det slog ud i eksporten – og særligt industrieksporten.

Som det fremgår af figur 2, ligger vores industrieksport imidlertid ganske pænt og faktisk over niveauet fra 2008. Som man kan se på figuren, har vi oven i købet fulgt de tyske "eksportverdensmestre", hvad angår industrieksport gennem krisen. Den danske konkurrenceevne lider altså ikke under et eksportproblem, men har det ganske udmærket.

Figur 2. Sammenligning af dansk og tysk industrieksport gennem krisen

Anm.: Transportmidler herunder skibe og fly kan ikke udskilles i de tyske tal, hvorfor de er inklusive for både Danmark og Tyskland. De danske tal er baseret på udenrigshandelsstatistikens sæsonkorrigerede tal, mens vi selv har sæsonkorrigeret de tyske tal i J-demetra+.
 Kilde: AE pba. Danmarks Statistik og Statistisches Bundesamt (Destatis).